Publieke werken

Terwijl tuinen steeds steniger worden, zie je in winkelgebieden, woonwijken en op rotondes de mooiste stukjes groen. Je krijgt er inspiratie door én het is goed voor de biodiversiteit. Maar die stukjes doen nog meer: ze bewijzen dat een tuin vol planten niet heel veel tijd hoeft te kosten.

tekst HESTER VAN GENT | beeld JASKER KAMP

FLEURIG EN ZORGELOOS GROEN IN HILLEGOM

Met de ene na de andere kleurrijke boomspiegel, berm en rotonde kom je ogen tekort op de N208 door Hillegom. Vanaf januari 2016 is hier in fases het traditionele bermgras over maar liefst 5 kilometer vervangen door een beplanting met vaste planten, grassen, heesters en rozen volgens het concept 'Zorgeloos Groen'. Daarnaast is, om de biodiversiteit nog verder te verhogen en passend bij de bollenstreek, een bloembollenmix voor bijen en vlinders gepoot. Voor het concept is speciaal substraat ontwikkeld met een hoog gehalte aan organische stof. Grondverbetering is één van de succesfactoren van het concept, vertelt Bart Los, projectleider van de Enk Groen & Golf die de aanleg verzorgde. "Het concept is van drie partners. Met de ontwerper van Buro Mien Ruys en kweker Boot & Dart stemmen we beplanting, bodem en locatie op elkaar af." De eerste drie jaren doet de Enk zelf het onderhoud. Bart: "Dat vereist kennis. Zo kan je tussen heesters schoffelen, maar tussen vaste planten verstoor je dan de wortels en groeit de beplanting slechter dicht. Daar moet je wieden met de hand." ▶

"Heesters zijn in Hillegom de smaakmakers", vertelt tuin- en landschapsarchitect Anet Scholma van Buro Mien Ruys. Hiermee onderscheidt dit concept zich van andere. "Vooral vroegbloeiende, wintergroene en besdragende heesters, of met een mooie herfstkleur, zorgen jaarrond voor een breed kleurenpalet. En in de winter geven ze body en structuur aan de beplanting." Bij het ontwerp houdt Anet rekening met plaats en omgeving. "In Hillegom was voldoende zicht voor het verkeer een belangrijk aspect. En langs de rijweg moesten de planten bestand zijn tegen strooizout. Op plaatsen met oranje metselwerk koos ik voor het kleurthema blauw, oranje en geel."

Bloemenzee

Variatie in de beplanting is een belangrijk uitgangspunt. Anet: "Ik zoek naar contrasten in blad- en bloemvormen. *Kniphofia* en *Verbena bonariensis* gebruik ik als strooigoed om accenten aan te brengen in plantvlakken met bijvoorbeeld *Alchemilla* en *Nepeta*." Daarnaast speelt droogtebestendigheid de laatste jaren een steeds nadrukkelijkere rol, zeggen Anet en Bart. Anet: "Zeker in Hillegom, met zandgrond en donkere betonnen randen die warm worden in de zon, hebben de planten het in droge periodes extra zwaar. Veel heesters bleken beter bestand tegen extreme hitte en droogte dan een aantal vaste planten. Ook rozen doen het fantastisch in perioden van hitte en droogte en verlengen bovendien de bloeiperiode tot ver in het najaar. We gebruiken rozen op eigen wortel, zodat er geen wildopslag is. Ze zijn geselecteerd op veel bladmassa, waardoor ze niet alleen een fris uiterlijk hebben, maar ook de bodem goed bedekken."
De beplanting is geworden zoals Anet had beoogd. "Veel mensen stelden vraagtekens bij de rozen die ik in de schaduw van *Pinus* had ingetekend, maar dat is prima uitgepakt!" Ook Bart is blij met het resultaat. "Er is het hele jaar door wat te zien. De rotondes in het centrum vind ik de mooiste die er zijn: één grote bloemenzee. En vergeet ook niet om een kijkje te nemen in het aangrenzende Burgemeester van Nispenpark, bij de kerk." ◆

Opdrachtgever:
Gemeente Hillegom

Ontwerp:
Buro Mien Ruys: mienruys.nl

Kweker:
Boot & Dart Boomkwekerijen:
bootendart.nl

Aanleg en onderhoud:
de Enk Groen & Golf:
deenkgroenengolf.nl

EEN GREEP UIT DE GEBRUIKTE PLANTEN

1

Mahonia

Komt de heetste droge periodes goed door. Dat dankt hij aan z'n wortelknollen. Op de voorgrond *Mahonia* 'Bokrarond'. *Mahonia* heeft ten onrechte een slebv sxzcht imago. Er zijn veel lage, nieuwe soorten, waaronder deze. Wintergroen en een topdrachtplant! Erachter staat *Hemerocallis citrina*.

2

Salix purpurea 'Nana'

Dit wilgje kan supergoed tegen extreme droogte en hitte. Smal grijsgroen blad en donkerrode takken.

3

Calamagrostis acutiflora 'Karl Foerster'

Dit hoogopgaande siergras zorgt voor een pittig accent en geeft een prachtig winterbeeld: ijl, transparant en een mooie, geelbeige kleur.

4

Cornus sanguinea 'Winter Beauty'

De knaloranje takken van deze heester zijn prachtig bij een lage winterzon. Loopt in het voorjaar uit met geeloranje blad. In de herfst kleurt het geel. Mooi in combinatie met een donkerbladige *Mahonia*.

5

Rosa 'Westzeit'

Ongelofelijk gezonde en sterke roos. Het bronskleurige blad oogt bij uitlopen al mooi. Bloeit van juni tot in november. Heeft de neiging om te verbloeien naar roze, wat wringt met de oranje bloemkleur. Vandaar de combinatie met geel- en blauwbloeiende planten om te 'blussen'.

6

Potentilla fruticosa 'Primrose Beauty' en *Kalimeris incisa*

Sterke en gezonde heester met grijzig blad en een subtiel zachtgeel bloemetje. Mooie match met *Phlomis*, *Alchemilla* en blauwe bloemen. *Kalimeris incisa* doet het hier verrassend goed, hij is niet stuk te krijgen. De bloei begint al in juni en gaat door tot in augustus.

Foto: Hester van Gent

1

2

Foto: ImageSelect

3

Foto: Hester van Gent

4

Foto: ImageSelect

5

Foto: Hester van Gent

6

Foto: Hester van Gent